

מעדותה של אירקה סלע (הולנדר) על הגעתה לאושוויץ וקליטתה במחנה

ש. מתי הגעתם לאושוויץ?

ת. 6 ביוני [1944], משהו כזה. כשהרכבת נעצרה, אמא שלי הסתכלה החוצה ופניה השתנו מיד.

ש. את היית עם ההורים?

ת. עם ההורים וכל היהודים, זה אני לא זוכרת איך חיינו שם. איזה שבועיים נסעה הרכבת.

ש. אתם לא ידעתם לאן אתם נוסעים?

ת. לא, שום דבר. אז עוד לא ידענו. כמה לא ידענו - תשמע. אמי הסתכלה החוצה. קודם אמרה: תנעלי את הנעלים, תתלבשי. הסתכלה החוצה. כבר הרכבת נעצרה. היה לפנות בוקר. מה היה לנו - החלון הזה עם הרשתות זה מוכר. אמא הציצה החוצה וראתה את הצריפים של אושוויץ או בירקנאו, לא חשוב. היא אמרה: מעכשיו יהיה לנו יותר טוב אצל הגרמנים מאשר אצל ההונגרים, ושמה, דבר אחד חשוב שתהיי חרוצה ותעבדי טוב, את רואה, יש ביתנים, נגור פה ונעבוד, הכל יהיה בסדר. אלה היו המילים האחרונות. ופתאום כל החבר'ה האלה, אז ראינו פעם ראשונה את בגדי הפסים, הבחורים האלה עלו לרכבת וצעקו: מהר, מהר!

ש. עשו סלקציה?

ת. זה עוד לפני הסלקציה. ירדנו מהרכבת. מהקרון לא נתנו לנו להוריד כמובן שום חבילה ושום דבר. הסיפור המוכר. טורים לצעירים. אני לא תפסתי. פתאום תפסתי שיש לי אויר לנשום אחרי שבועיים בקרון. זה נורא מענין איך אני זוכרת את ההרגשה הזאת, שפתאום היה אויר לנשום. אז גברים, נשים וילדים.

ש. אז אחרי שהורידו אתכם.

ת. זה הלך במהירות כזאת, זה מוכר.

ש. ספרי איך זה היה אצלך.

ת. אצלי זה היה ככה שזה הלך במהירות בזק שלא היה, לא היה פה מה להסתכל שמאלה ימינה ולחשוב. פתאום עמדנו, היה תור של חמישיות. מה שמענין שידעתי גרמנית ומנגלה שעמד שם הוא אמר שאחרי הצהרים תפגשו עם ההורים. ואני לא הסתכלתי אפילו אחורה, הלכתי.

ש. ההורים נלקחו מיד?

ת. גמרנו, גמרנו. לא רק הורים, את הדודה שלי, חלק מהמשפחה שהיה.

ש. לאן העבירו אותך?

ת. אז כבר התחיל הסיפור. כמו כולם, להתרחץ שם, ואחרי כן לקחו אותנו להסתפר. זה סיפור מוכר אצל כולם. הגעתי למעשה לבירקנאו. ושם היתה לי עוד חויה. כבר כשהייתי בתוך המחנה לא ידעתי איפה אני, לא היה לי מושג. שם היה, זה גם כן סיפור ידוע לפחות בין ההונגרים, שקיבלו אותנו הקאפוס. ומי היו הקאפוס? היו הסלובקיות שידעו הונגרית. הבנות האלו, היום אולי כבר אני מבינה אותן שהן סבלו שמה שנים: אתן מפונקות, אתן ישבתן בבית הקפה כשאנחנו סבלנו פה, ואתן רואות שם את העשן - שם ההורים שלך. אתה יודע מה - אני לא האמנתי. היינו בשוק כזה. זה משהו, אין לתאר את זה. אין לתאר. עוד הייתי במצב טוב גופני, זה דבר גדול. אתה יודע, הנעלים הגבוהות שאמי אמרה בקרון תנעלי נעליים - הורידו את הכל. סמרטוטים, הייתי לבושה כבר בסמרטוטים. אחרי שהתרחצנו הם לקחו את הכל ונתנו לנו הסמרטוטים ללבוש. הנעליים איך שהוא נשאר לי. אתה יודע מה - הנעליים האלה עם המדרסים בפנים כמעט הצילו את חיי. כבר עברנו לבית חרושת בגרמניה והנעליים עוד היו.

שמה היינו איזה ששה שבועות, בבירקנאו. שמה לא עשינו למעשה כלום, רק את האפלים. האפלים האלה וכל מיני חויות שעברנו.

ש. את המספר נתנו?

ת. לא, לא הספיקו. אבל מה, הממזרים מה עשו? עוד זה כן הספיקו. יום אחד אספו אותנו וחילקו גלויות, והיינו צריכים לכתוב הביתה. לא זוכרת איזה שם מיוחד נתנו שם, באמת שכחתי את השם, זה גם כן ידוע בציבור השם הזה, מה היתה הכתובת שלנו כביכול, איפה אנחנו נמצאים.

מקור: ארכיון יד ושם 0.3/5126